

ŠIAULIŲ APSKRITIES EKONOMIKOS STRUKTŪRA IR RAIDA

Regioninė ekonomikos apžvalga

Parengta 2023 m. kovo 31 d.

Santrauka

- Šiaulių apskrityje sukuriama **7,0%** (2021 m.) **visos šalies BVP**. BVP vienam gyventojui siekia 15 tūkst. Eur (75% šalies vidurkio).
- Daugiau nei pusė (55%) apskrities BVP sukuriama 2 sektoriuose: **paslaugų** (prekybos, transporto, apgyvendinimo ir maitinimo) bei **pramonės**.
- Nedidelės **materialinės investicijos** (beveik 40% mažesnės nei šalies vidurkis) riboja galimybes diegti technologines naujoves, didinti našumą ir konkurencingumą.
- Santykinai mažos **tiesioginės užsienio investicijos** (20% šalies vidurkio, 2021 m.), rodo nepakankamai išplėtotus ilgalaikius tarptautinius ekonominius verslo ryšius ir eksporto augimo galimybes.
- Šiaulių apskrityje, kaip ir kitur šalyje, **dominuoja labai mažos įmonės**. Jų skaičius auga labiausiai.
- Darbo našumas Šiaulių apskrityje veikiančiose įmonėse buvo 24% mažesnis nei šalies vidurkis. Našiausias apskrityje buvo **informacijos ir ryšių (IRT)** sektorius (siekė 91% sektoriaus našumo šalyje). Taip pat išsiskiria **švietimo, sveikatos priežiūros ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla**, jos našumas siekė šalies vidurkį.

Santrauka

- **Lietuviškos kilmės prekių eksporto** vertė 2022 m. siekė 5,4% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės Lietuvoje.
- Šios apskrities ekonomika **nėra labai stipriai orientuota į eksportą** – bendra prekių ir paslaugų eksporto vertės dalis (36%) pardavimuose 2022 m. buvo 1,6 proc. p. mažesnė už šalies vidurkį. Šiaulių apskrities eksporto struktūroje dominuoja ne paslaugų, o **prekių eksportas**, kuris 2022 m. sukūrė **56% visos eksporto vertės**.

Makroekonominiai rodikliai

- Bendrasis vidaus produktas (BVP)
- Materialinės investicijos
- Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)
- Darbo rinka
- Darbo našumas
- Darbo užmokestis

Bendrasis vidaus produktas (BVP)

Šiaulių apskirtyje sukuriamas 7% šalies BVP

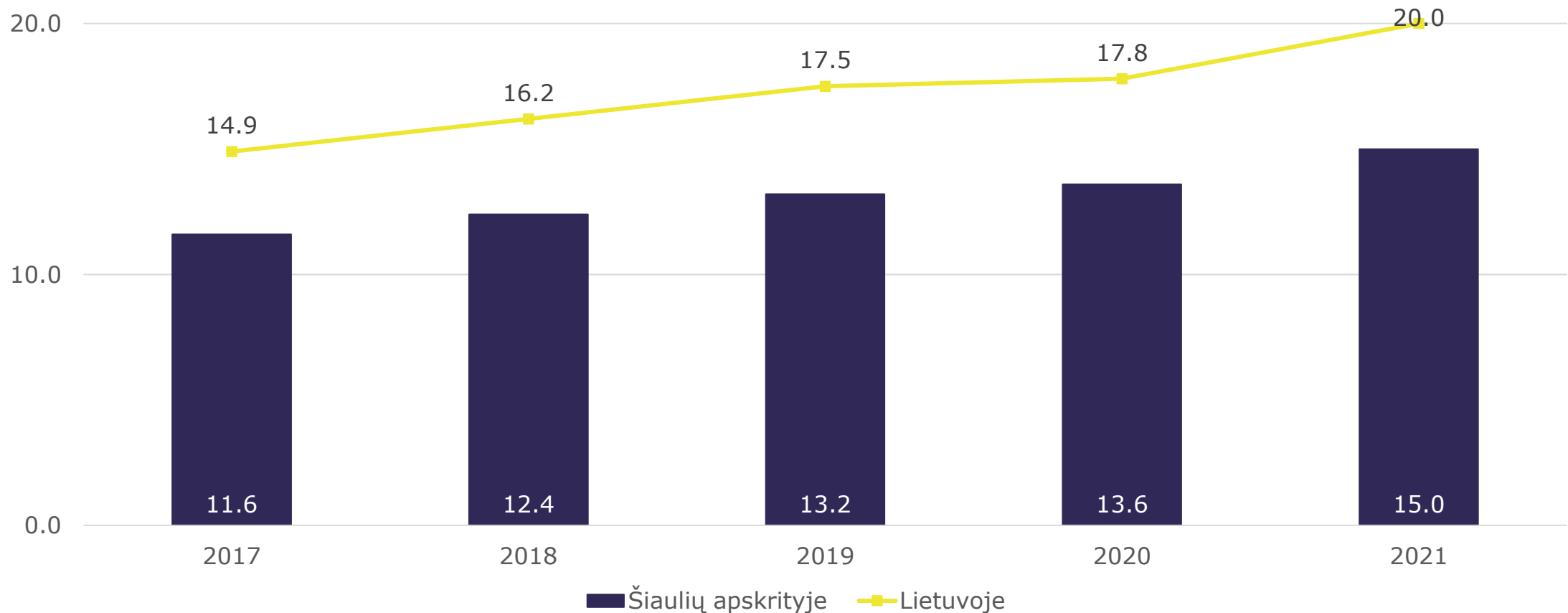
BVP to meto kainomis, 2021 m.

Apskritis	BVP to meto kainomis, mln. Eur	Struktūra, %	Metinis pokytis, mln. Eur	Metinis pokytis, %	Pokytis 2017-2021 m.	Vidutinis metinis pokytis (2017-2021), %
Lietuvos Respublika	56179,1	100,0	6409,5	12,9%	13902,8	7,4%
Vilniaus apskritis	24237,3	43,1	3017,4	14,2%	7043,4	9,0%
Kauno apskritis	11637,2	20,7	1430,2	14,0%	3011,4	7,8%
Klaipėdos apskritis	5945,2	10,6	629,2	11,8%	1174,2	5,7%
Šiaulių apskritis	3917,1	7,0	383,2	10,8%	804,0	5,9%
Panevėžio apskritis	3023,6	5,4	261,1	9,5%	543,4	5,1%
Telšių apskritis	1792,7	3,2	193,8	12,1%	310,2	4,9%
Marijampolės apskritis	1627,1	2,9	139,0	9,3%	327,4	5,8%
Alytaus apskritis	1574,1	2,8	145,1	10,2%	259,3	4,6%
Utenos apskritis	1422,4	2,5	103,8	7,9%	240,8	4,7%
Tauragės apskritis	1002,4	1,8	106,8	11,9%	188,7	5,4%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

≡ BVP vienam gyventojui Šiaulių apskrityje augo vidutiniškai po 7% kasmet

BVP vienam gyventojui, tūkst. Eur

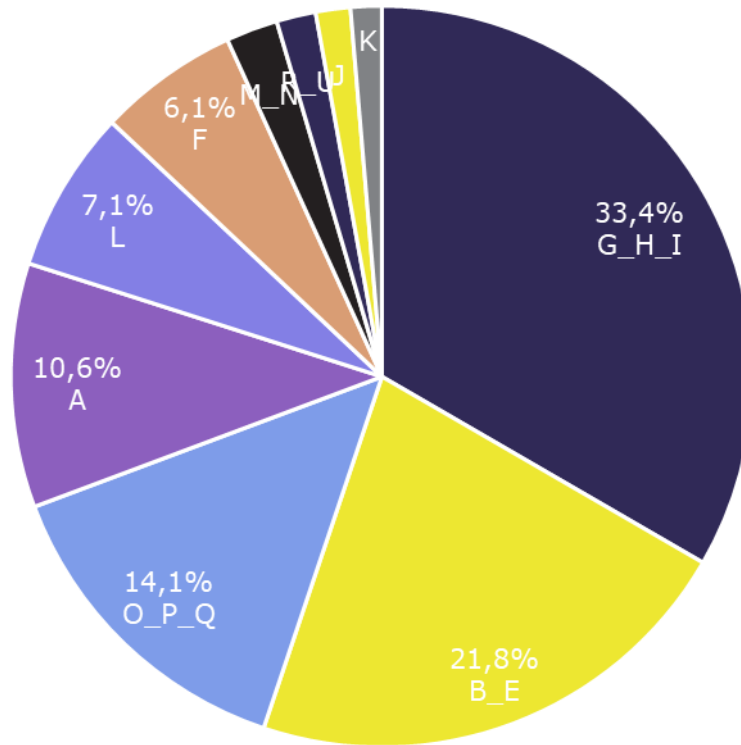

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

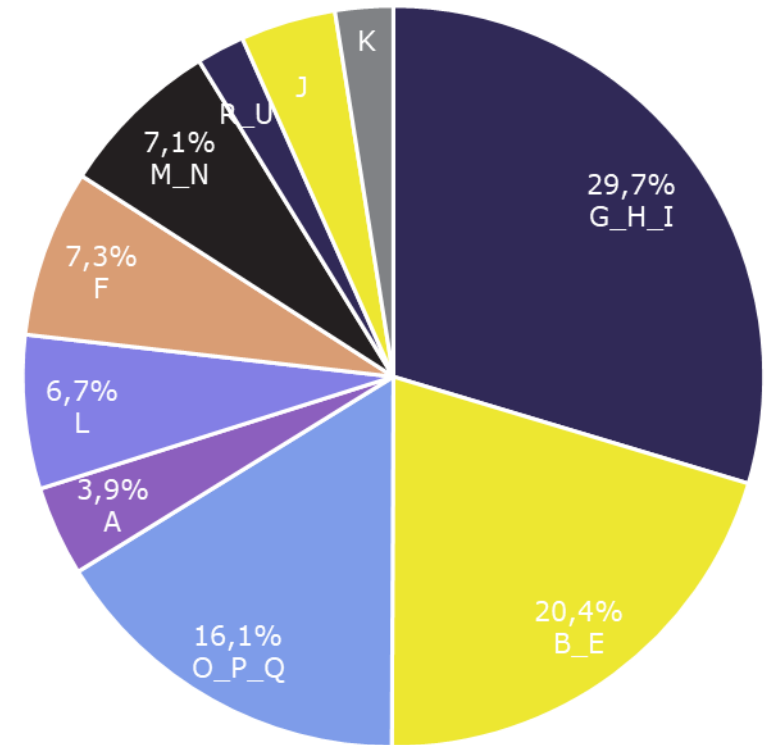
Trečdalis Šiaulių apskrities BVP sukuriama paslaugų sektoriuje

Bendrosios pridėtinės vertės struktūra, 2020 m.

Šiaulių apskrityje

Lietuvoje

G_H_I - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; B_E - Pramonė; C - Apdirbamoji gamyba; O_P_Q - Viešasis valdymas ir gynyba; švietimas; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; L - Nekilnojamojo turto operacijos; F - Statyba; M_N - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; administracinė ir aptarnavimo veikla; R_U - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, namų ūkio reikmenų remontas ir kitos paslaugos; J - Informacija ir ryšiai; K - Finansinė ir draudimo veikla.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

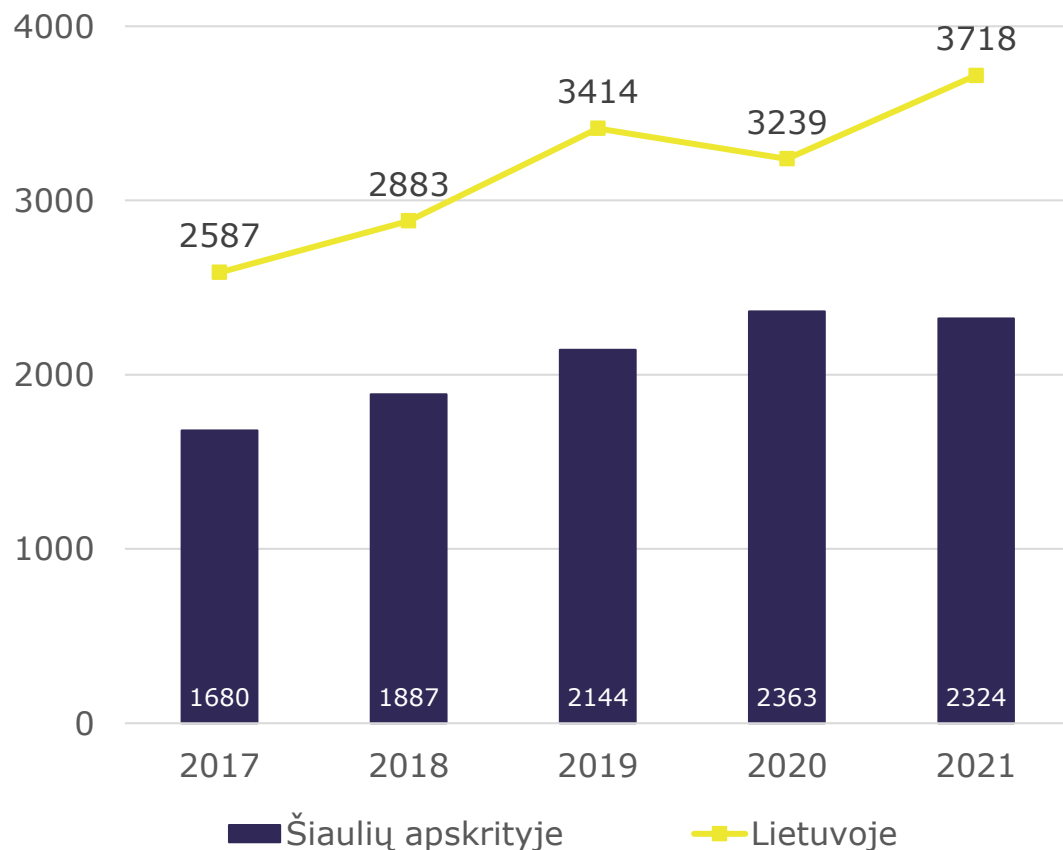

Materialinės investicijos

Materialinės investicijos Šiaulių apskrityje siekia 6% šalies materialinių investicijų

Materialinės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, Eur

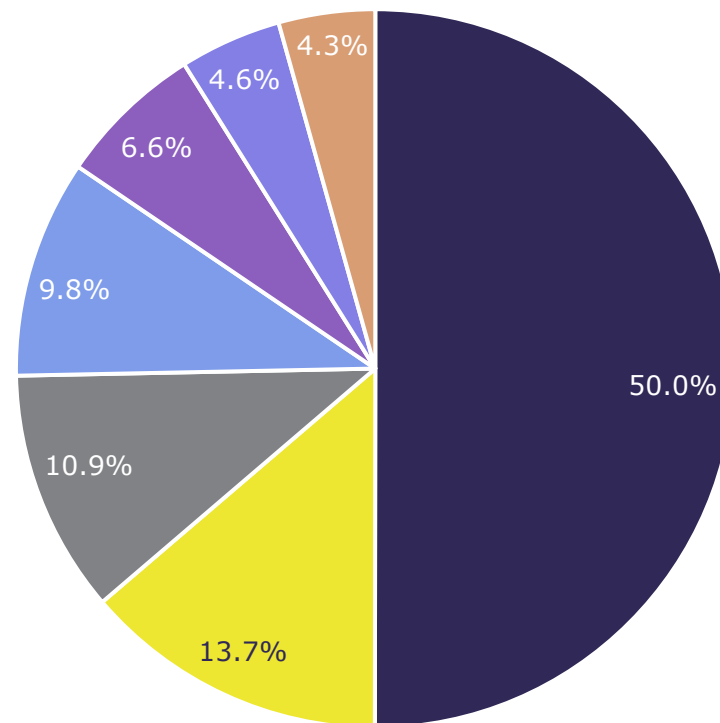

- Materialinės investicijos (to meto kainomis) 2021 m. Šiaulių apskrityje sudarė **608,2 mln. eurų**, arba **5,8%** visų materialinių investicijų Lietuvoje.
- Per **2021** metus materialinės investicijos Šiaulių apskrityje **sumažėjo 7,8 mln. eurų** (arba **1,3%**).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, materialinės investicijos Šiaulių apskrityje padidėjo **158 mln. eurų** arba vidutiniškai **po 7,8%** kasmet (Lietuvoje augo – 9,3%).

50% apskrities materialinių investicijų 2021 m. įgyvendino Šiaulių miesto savivaldybėje veikiančios įmonės

Materialinių investicijų pasiskirstymas 2021 m. Šiaulių apskrityje pagal savivaldybes

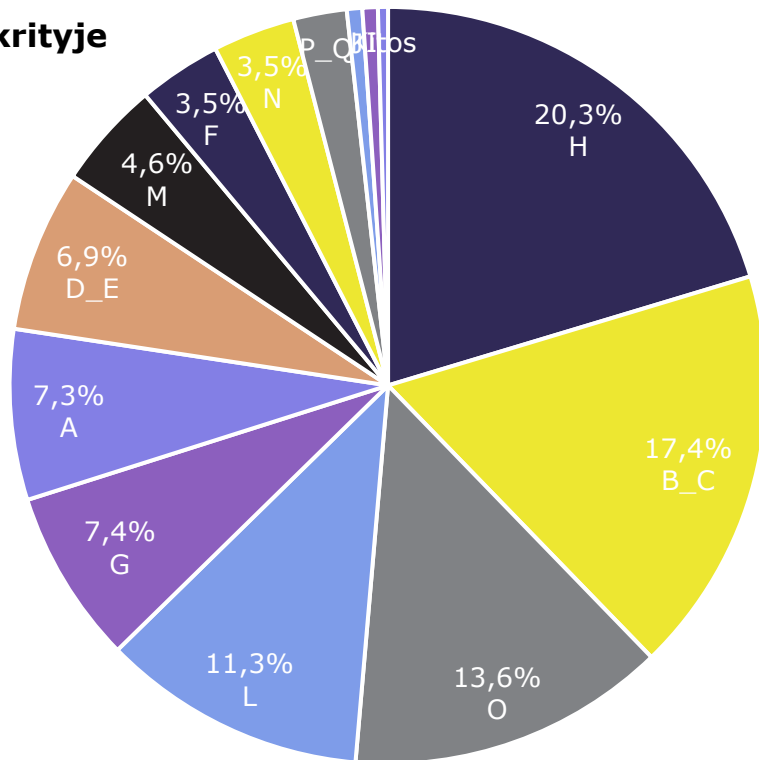
Šiaulių m. sav.	50,0%
Šiaulių r. sav.	13,7%
Radviliškio r. sav.	10,9%
Akmenės r. sav.	9,8%
Pakruojo r. sav.	6,6%
Joniškio r. sav.	4,6%
Kelmės r. sav.	4,3%

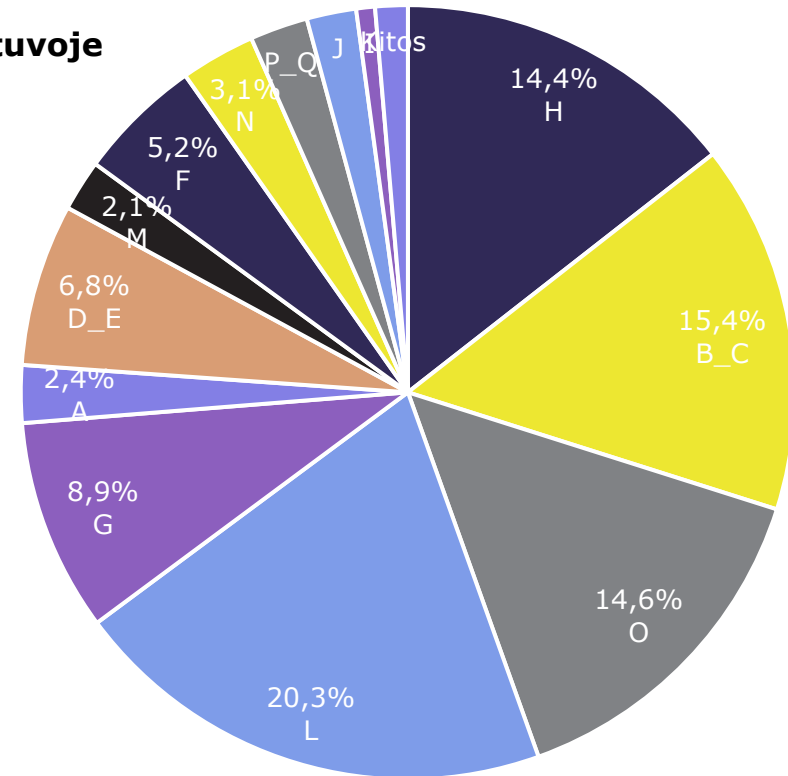
Šiaulių apskrityje daugiausiai į materialųjį turta investuoja transporto ir saugojimo veiklos įmonės

Materialinės investicijos pagal ekonomines veiklos rūšis, 2021 m.

Šiaulių apskrityje

Lietuvoje

H - Transportas ir saugojimas; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; O - Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas; L - Nekilnojamojo turto operacijos; G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; F - Statyba; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; J - Informacija ir ryšiai; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; Kitos - Kitos ekonominės veiklos rūšys.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

**2021 m. Šaulių
apskritis buvo
vienintelė,
kurioje
materialinės
investicijos
mažėjo**

Materialinės investicijos ir jų pokytis Šiaulių apskrityje 2021 m.

Materialinės investicijos pagal ekonomines veiklas	Metinis pokytis tūkst. EUR	Pokytis, %
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	-7842	-1,3%
Transportas ir saugojimas	43207	53,6%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	32141	43,6%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	25459	1037,9%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	10609	31,5%
Nekilnojamojo turto operacijos	10077	17,2%
Statyba	6521	43,5%
Informacija ir ryšiai	1690	72,9%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	25	0,6%
Kitos ekonominės veiklos rūšys	-190	-6,8%
Administracinė ir aptarnavimo veikla	-361	-1,7%
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	-1523	-9,9%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	-1975	-4,2%
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	-2644	-5,9%
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	-130878	-61,2%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

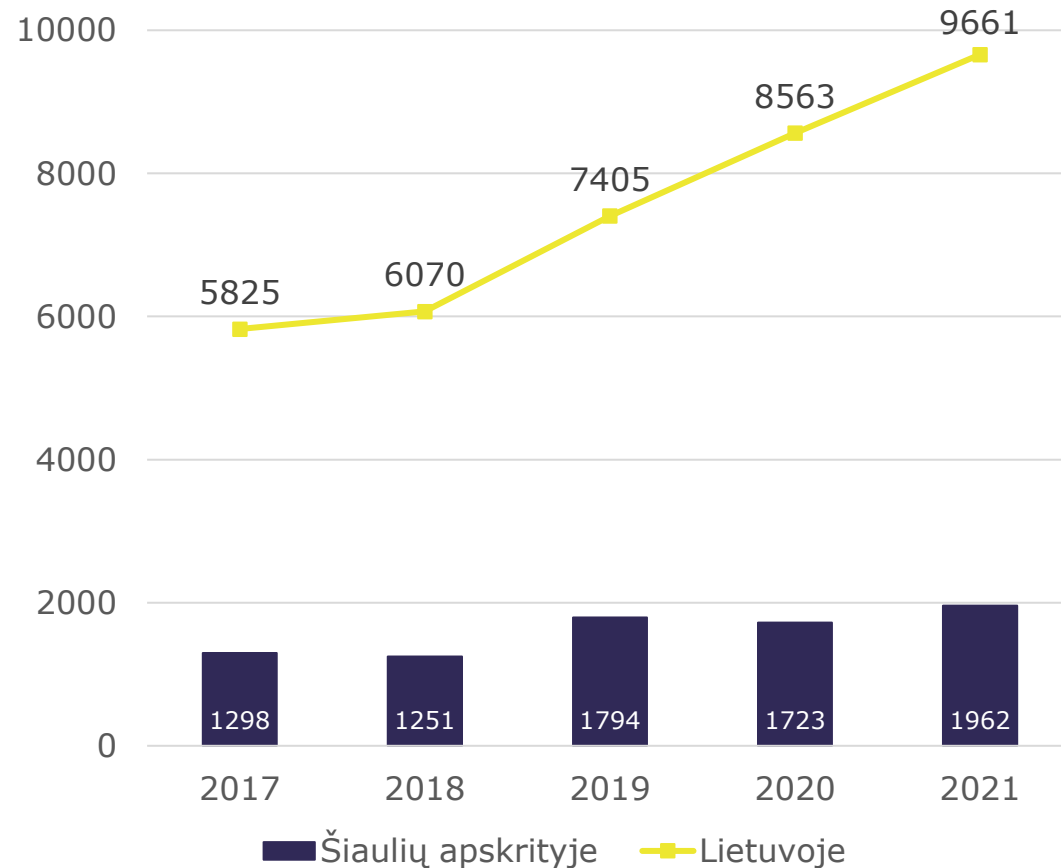
Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)

Šiaulių apskričiai tenka 2% šalies TUI

Tiesioginės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, Eur

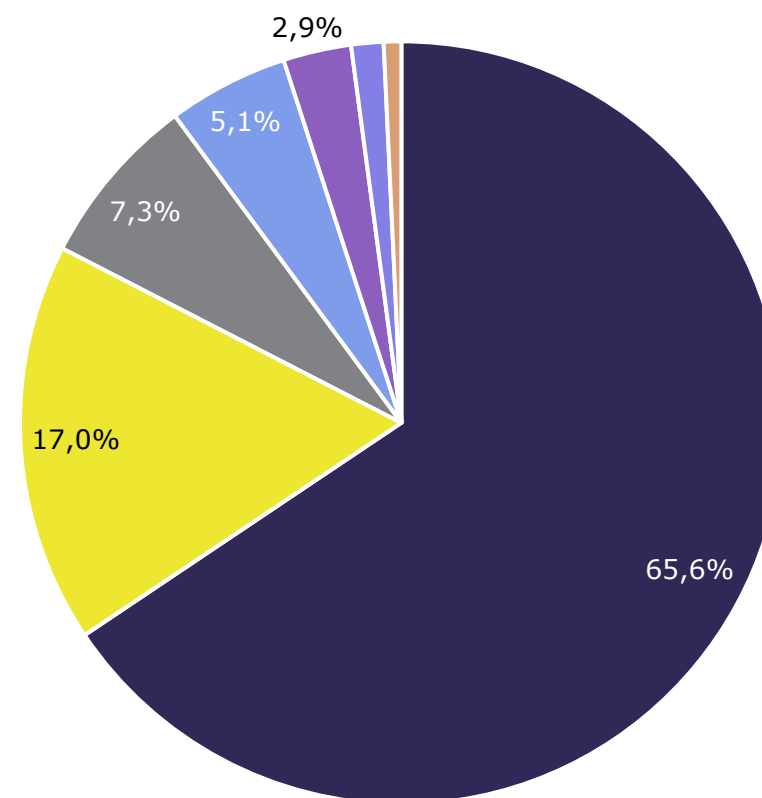

- Sukauptosios tiesioginės užsienio investicijos 2021 m. Šiaulių apskrityje sudarė **512,4 mln. eurų**, arba **1,9%** visų TUI Lietuvoje.
- **2021 m.** per metus TUI Šiaulių apskrityje padidėjo **64,5 mln. eurų** (arba **14,4%**).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, TUI Šiaulių apskrityje padidėjo **167,8 mln. eurų** arba vidutiniškai **po 10,4%** kasmet (Lietuvoje augo – 13,5%).

Didžiąją dalį apskrities TUI 2021 m. pritraukė Šiaulių miesto savivaldybėje veikiančios įmonės

TUI pasiskirstymas 2021 m. Šiaulių apskrityje pagal savivaldybes

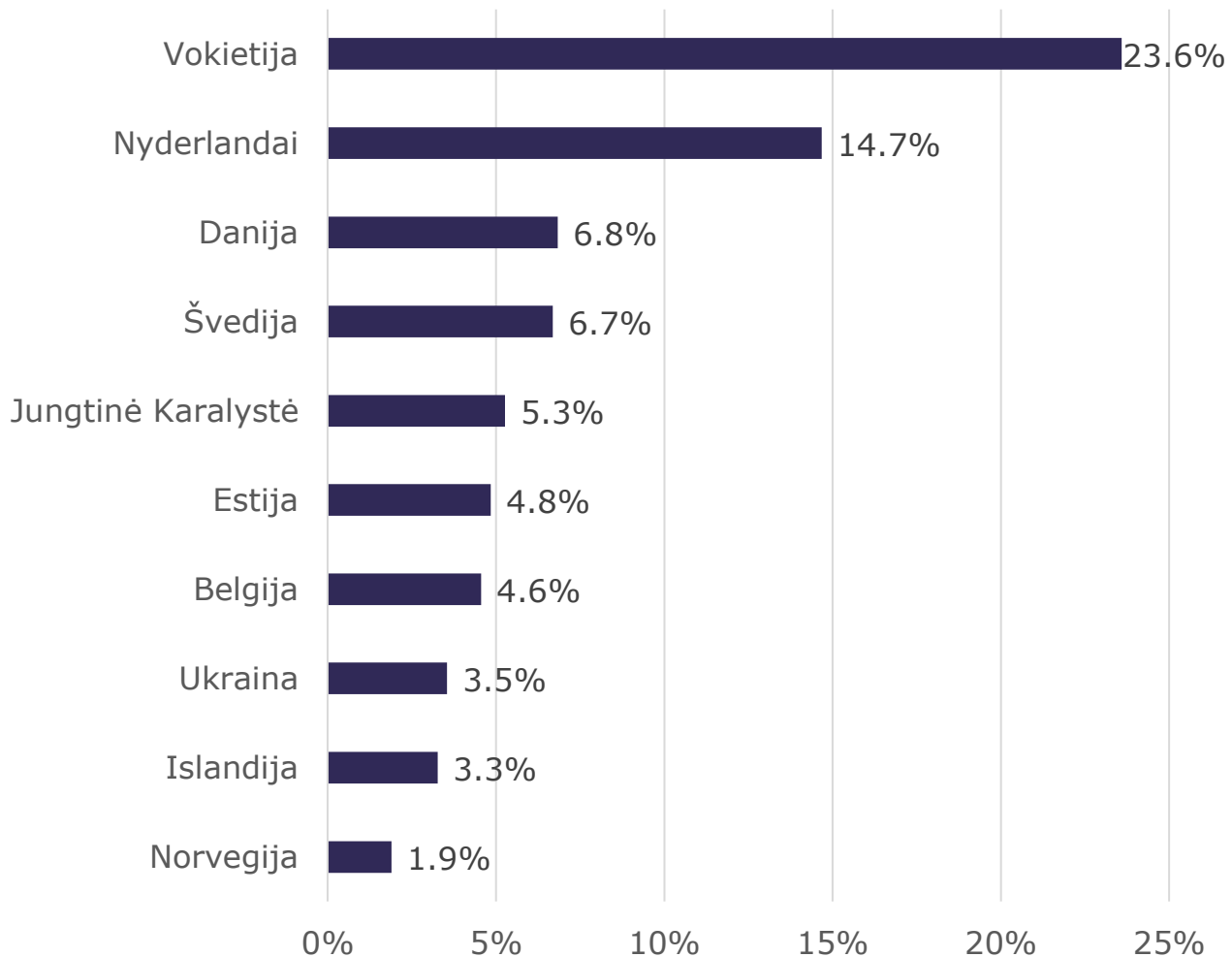
Šiaulių m. sav.	65,6%
Akmenės r. sav.	17,0%
Pakruojo r. sav.	7,3%
Šiaulių r. sav.	5,1%
Radviliškio r. sav.	2,9%
Kelmės r. sav.	1,4%
Joniškio r. sav.	0,7%

**Daugiausiai
apskirtyje
investavo
Vokietijos
investuotojai**

Tiesioginės užsienio investicijos Šiaulių apskrityje, 2021 m. pagal šalis

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

Ekonominės veiklos pritraukę daugiausiai tiesioginių užsienio investicijų Šiaulių apskirtyje, 2021 m.

Apdirbamoji gamyba (32,4%)
(Lietuvoje 14,5%)

Nekilnojamojo turto operacijos
(20,4%) *(Lietuvoje 9,3%)*

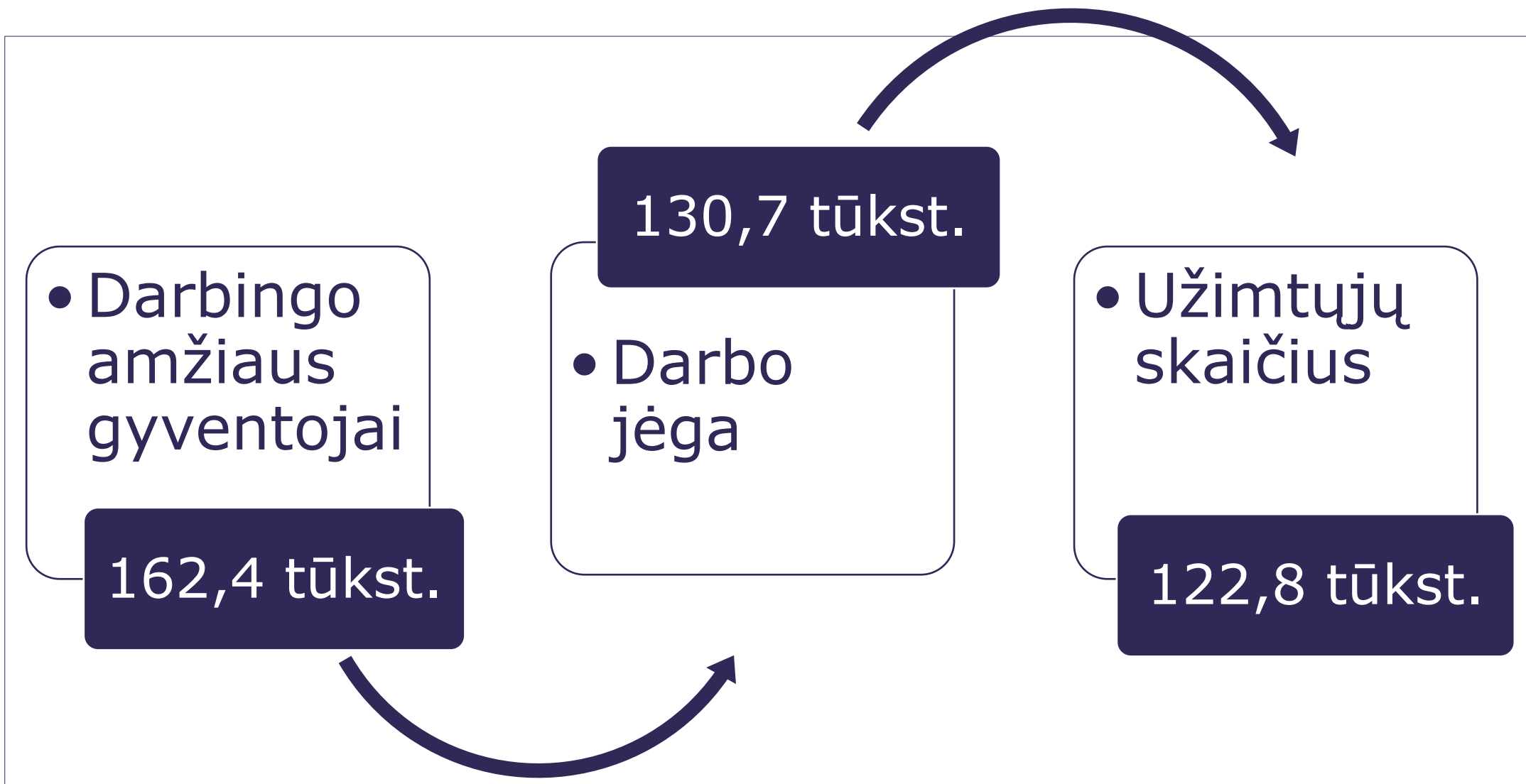
Privataus nekilnojamojo turto
įsigijimas ir pardavimas (10,5%)
(Lietuvoje 4,3%)

Darbo rinka

☞ Darbo rinka Šiaulių apskrityje, 2022 m.

Mažesnė nei vidutiniškai šalyje darbingo amžiaus gyventojų dalis

62,2%

Darbingo amžiaus gyventojų dalis nuo visų gyventojų Šiaulių apskrityje. Lietuvoje ši dalis siekia vidutiniškai 62,3% (nuo 61,6% Klaipėdos apskrityje iki 63,1% Vilniaus apskrityje)

Užimtųjų pasiskirstymas pagal lytį

49,2%

Vyrai (Lietuvoje 48,9%)

50,7%

Moterys (Lietuvoje 51,1%)

Vienas mažiausių šalyje darbo jėgos aktyvumo lygis (15-64 m. amžiaus gyventojų)

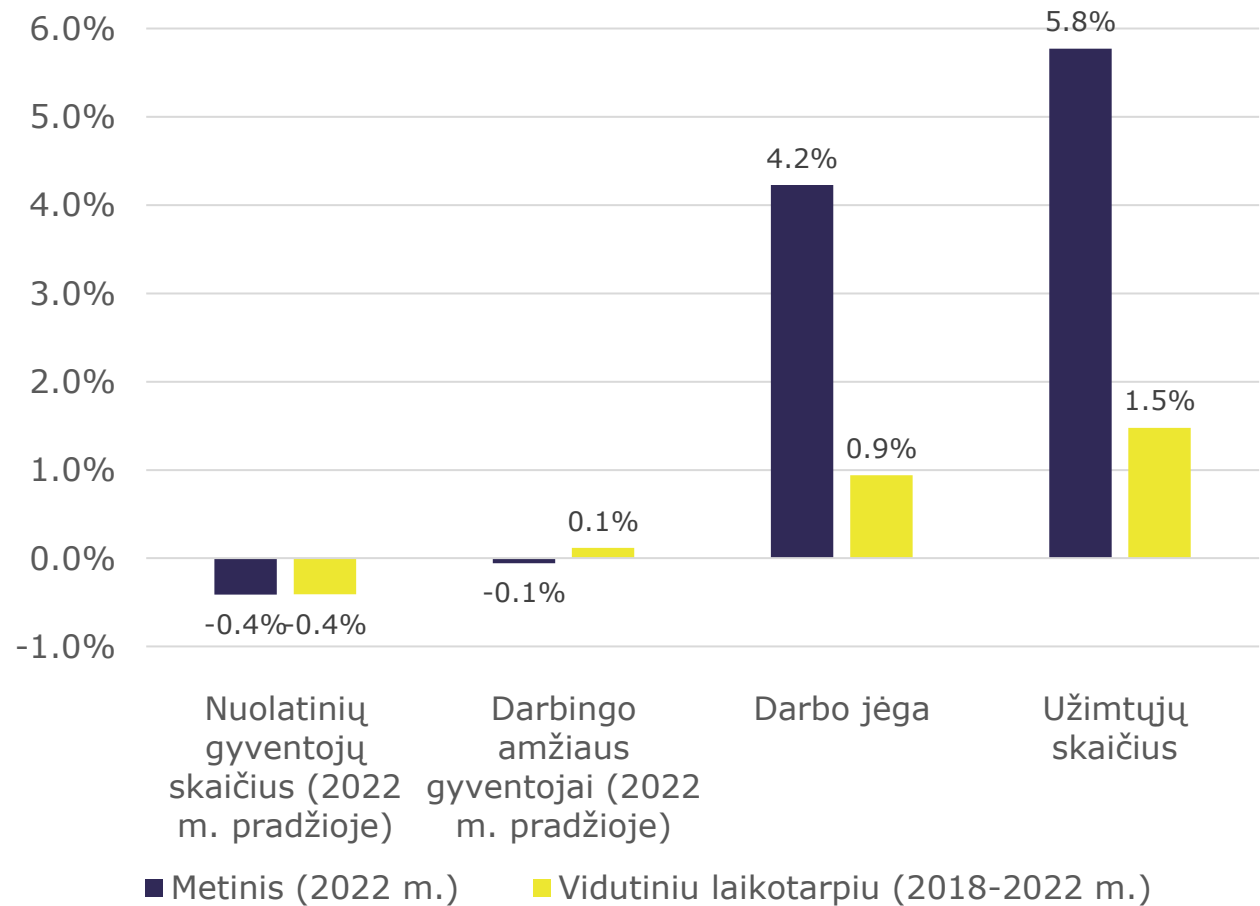
74,5%

Lietuvoje siekia 78,6%. Apskrityje per metus sumažėjo 1,3 procentiniais punktais, Lietuvoje paaugo 0,3 procentinio punkto.

Per metus Šiaulių apskirtyje sparčiai paaugo darbo jėga ir užimtųjų skaičius

Pokyčiai darbo rinkoje Šiaulių apskrityje, %

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Šiaulių apskrities užimtųjų pasiskirstymas pagal ekonomines veiklos rūšis

Šiaulių apskritis labiausiai specializuojasi transporto ir saugojimo veiklose

* **Regioninis koeficientas** parodo, ar santykinis vidutinis samdomų darbuotojų skaičius tam tikroje ekonominėje veikloje regione yra didesnis negu vidutiniškai šalyje. Jeigu koeficientas viršija 1 – didesnis, jeigu ne – mažesnis. Šis koeficientas yra specializacijos indikatorius.

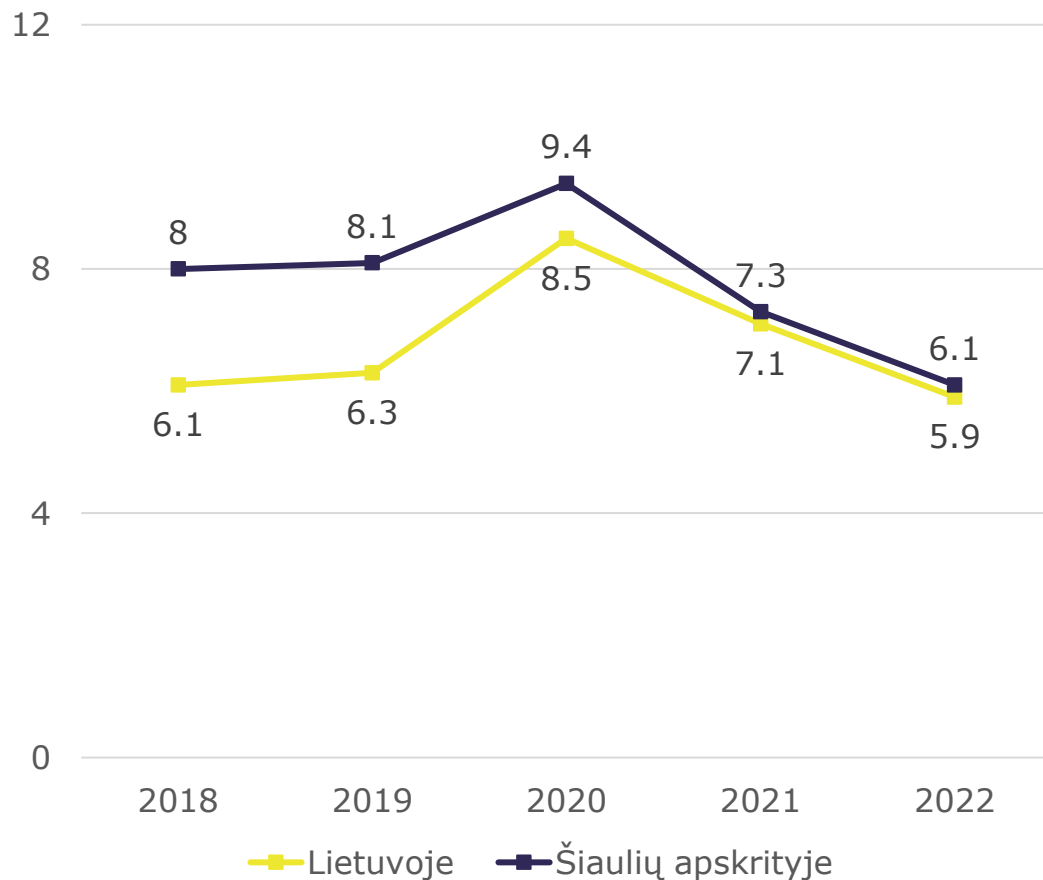
Santykinis dirbančiųjų užimtumas: regioninio specializacijos koeficiento* reikšmės Šiaulių apskrityje pagal ekonomines veiklos rūšis 2021 m.

Ekonominė veikla	Regioninis koeficientas
Transportas ir saugojimas	1,7
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	1,1
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	1,1
Miškininkystė ir žuvininkystė	1,0
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	1,0
Statyba	0,9
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla	0,9
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	0,7
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	0,7
Nekilnojamojo turto operacijos	0,6
Administracinė ir aptarnavimo veikla	0,6
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	0,5
Informacija ir ryšiai	0,4

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

≡ Nedarbo lygis Šiaulių apskrityje artimas šalies nedarbo lygiui

Nedarbo lygis (%) Šiaulių apskrityje ir Lietuvoje, 2022 m.

- **Nedarbo lygis 2022 m.**

- 6,3% – Vyrų
- 5,9% – Moterų

- **Bedarbiai – 8,0 tūkst.**

- 4,1 tūkst. - vyrai (51,3%)
- 3,9 tūkst. – moterys (48,7%)

- Per 2022 metus **bedarbių skaičius sumažėjo 13%**. Vidutiniu laikotarpiu, nuo 2018 m. iki 2022 m., bedarbių skaičius **mažėjo po 5,7%** kasmet.

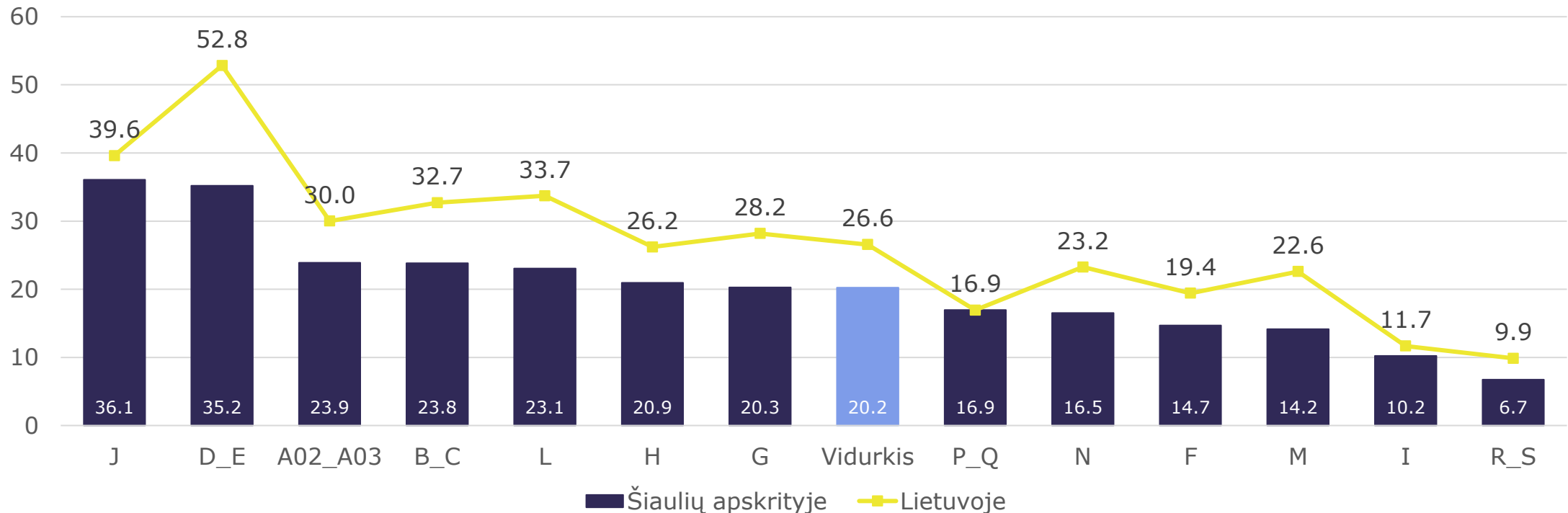
Darbo našumas

Informacijos ir ryšių ekonominės veiklos našumas Šiaulių apskrityje didžiausias

Pridėtinė vertė, tenkanti 1-am dirbančiajam per metus (tūkst. Eur), 2021 m.

J - Informacija ir ryšiai; D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; A02_A03 - Miškininkystė ir žuvininkystė; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; L - Nekilnojamojo turto operacijos; H - Transportas ir saugojimas; G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; F - Statyba; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; I - Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; R_S - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

“ Darbo našumo pokyčiai Šiaulių apskrityje

9,5%

Paaugo darbo našumas per metus

7,7%

Paaugo darbo našumas vidutiniu laikotarpiu (2017 m. - 2021 m.)

46,6%
32,0%

Labiausiai augo 2021 m.:

- Miškininkystėje ir žuvininkystėje
- Informacijos ir ryšių veikloje

19,9%
6,5%

Sumažėjo 2021 m.:

- Administracinėje ir aptarnavimo veikloje
- Statybose

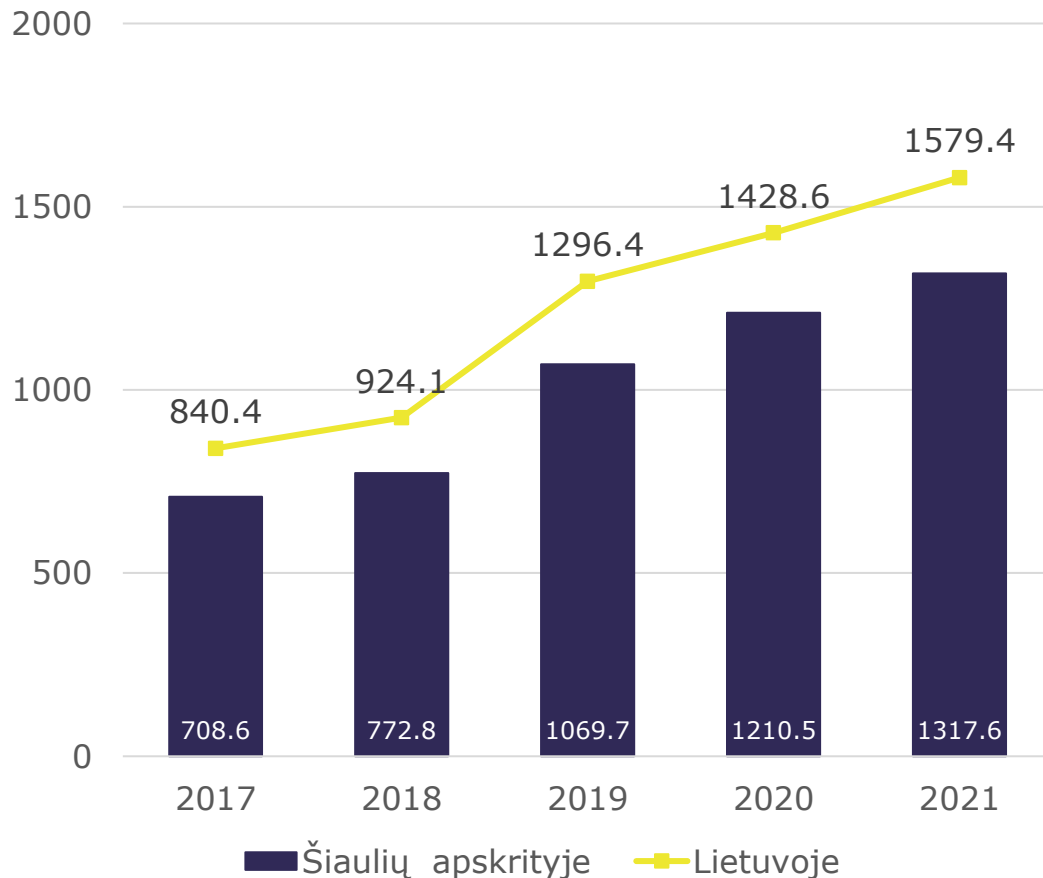

Darbo užmokestis

≡ Vidutinis mėnesinis DU Šiaulių apskrityje 17% atsilieka nuo šalies vidutinio mėnesinio DU

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) (bruto), Eur

- 2021 m. Šiaulių apskrityje vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) siekė **1317,6 eurus** (bruto)
- Per **2021 m.** vidutinis mėnesinis DU Šiaulių apskrityje padidėjo **107 eurus** (arba **8,8%**)
- Vidutinių laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, DU Šiaulių apskrityje didėjo vidutiniškai **po 9,6%** kasmet (Lietuvoje augo – 9,9%)
- Didžiausias DU **kasyboje ir karjerų eksploatavime** (1940,2 Eur) bei **informacijos ir ryšių** veiklose (1854,7 Eur)
- Mažiausias DU **apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje** (851,5 Eur)

Pastaba. Nuo 2019 m. sausio 1 d. pakeisti darbdavio ir darbuotojo mokamų valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai. Bruto darbo užmokestis indeksuotas 1,289 karto.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Veršlumas ir eksportas

- Juridiniai asmenys
- Mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ)
- Fiziniai asmenys
- Apyvarta
- Eksporto struktūra
- Prekių eksportas

Pagrindiniai verslumo rodikliai Šiaulių apskrityje, 2018-2022 m.

Rodikliai	2018	2019	2020	2021	2022
I. Juridiniai asmenys, vnt.					
Neišregistruotų juridinių asmenų skaičius metų pradžioje	14769	14929	15228	15728	15821
Per metus įregistruotų juridinių asmenų skaičius	581	607	683	810	623
Per metus išregistruotų juridinių asmenų skaičius	402	289	224	710	946
Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje	5518	5631	5677	5612	5917
Veikiančių MVĮ skaičius metų pradžioje	5487	5599	5644	5578	5883
Per metus įregistruota MVĮ	518	511	605	713	520
Per metus išregistruota MVĮ	317	239	174	518	697
Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje	64509	65031	68263	68828	68558
Darbuotojų skaičius veikiančiose MVĮ metų pradžioje	52777	52270	50793	49468	48835
II. Fiziniai asmenys					
Savarankiškai dirbantys asmenys, tūkst.	13,1	14,2	13,1	14,8	15,2
Asmenys, įsigiję verslo liudijimus, vnt.	7288	7724	6739	6338	6476
Veikiančių MVĮ skaičius 1000 gyventojų					
	20,7	21,3	21,6	21,3	22,5

Juridiniai asmenys

„ Juridiniai asmenys

2023 m. pradžioje Šiaulių apskrityje veikė **15464** juridiniai asmenys, **6,2%** visų juridinių asmenų skaičiaus Lietuvoje.

Per metus **sumažėjo 357** vienetais arba **2,3%** (Lietuvoje sumažėjo 3,1%). Vidutiniu laikotarpiu (2019 m. pradž.-2023 m. pradž.) juridinių asmenų skaičius **išaugo 535** vienetais arba **po 0,9%** kasmet (Lietuvoje augo po 1,5%).

2022 m. per metus Šiaulių apskrityje **įregistruota 623** nauji juridiniai vienetai (**4,3%** visų šalyje įregistruotų 2022 m.) Per metus jų skaičius **sumažėjo 187** vienetais arba **23,1%** (Lietuvoje sumažėjo 3,8%). Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) skaičius **išaugo 42** arba **po 1,8%** kasmet (Lietuvoje augo vidutiniškai po 5,4% kasmet).

2022 m. per metus Šiaulių apskrityje **išregistruoti 946** juridiniai vienetai (**4,2%** visų išregistruotų šalyje). Per metus jų skaičius **padidėjo 236** vienetais arba **1,3 karto**. Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) išregistruotųjų skaičius augo **po 23,9%** kasmet (Lietuvoje po 46,9%).

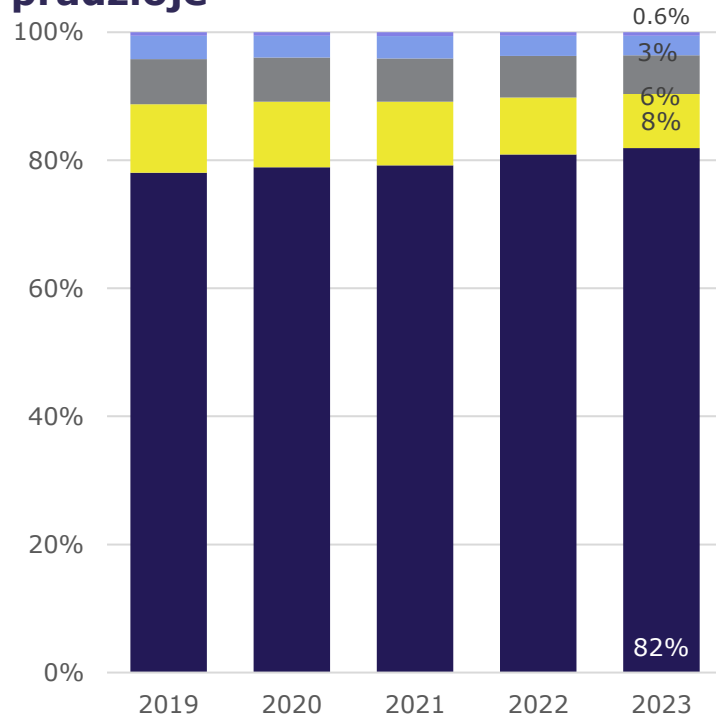
2022 m. (pirmąkart nuo 2017m.) išregistruotų juridinių asmenų skaičius viršijo įregistruotų asmenų skaičių. Tai daugiausiai sietina su VĮ Registrų centro* vykdomais registro duomenų tvarkymo darbais, kurių metu išregistruojami veiklos nevykdantys ir privalomų duomenų bei dokumentų neteikiantys juridiniai asmenys.

*Registrų centras: <https://www.registrucentras.lt/naujienos/index.php?mod=news&act=view&id=54017>

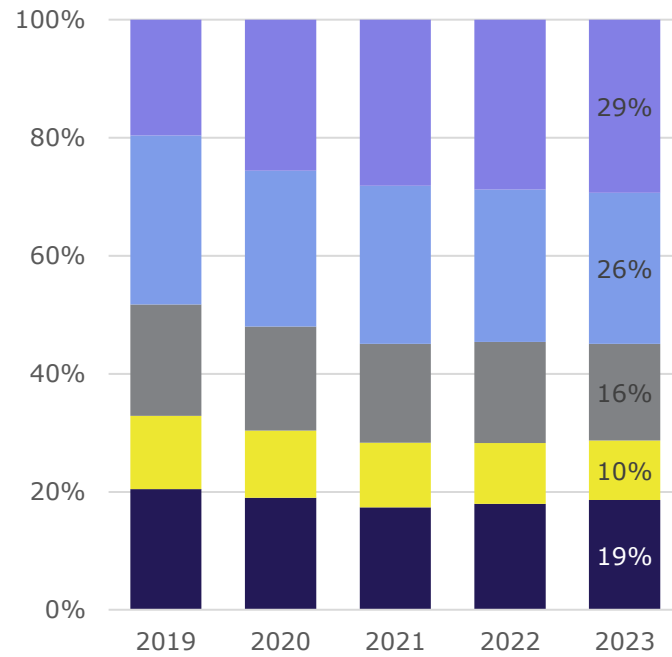
Didelės įmonės sudaro tik 0,6% visų apskrities įmonių, tačiau jose įdarbinama 29% darbuotojų, kurie pagamina 35% Šiaulių apskrities produkcijos

Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje

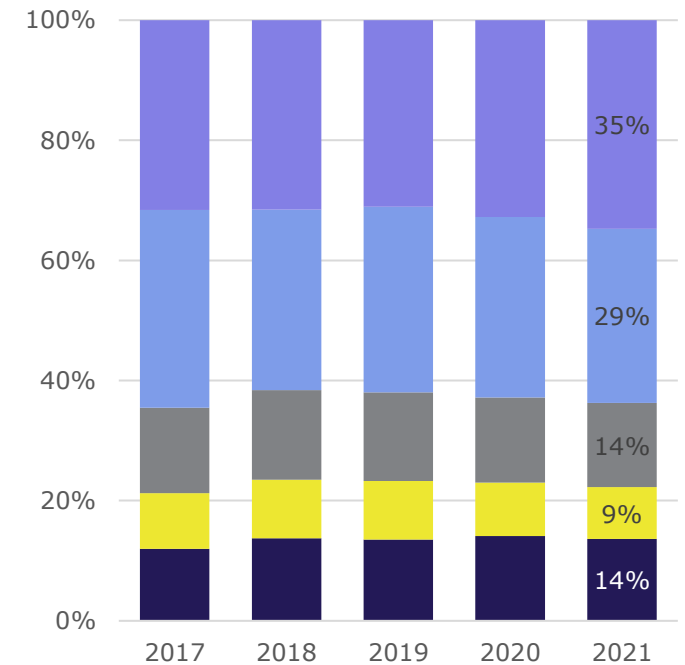
- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje

- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Produkcijos vertė pagal įmonių dydžio grupes

- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

2023 m. pradžioje Šiaulių apskrityje veikė 36 didelės įmonės

Didžiausi Šiaulių apskrities darbdaviai

Įmonės pavadinimas	Įmonės veiklos sritis	Darbuotojų skaičius
VŠĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Ligoninių veikla	2 220
UAB Termolita	Krovininis kelių transportas	1 352
UAB Transimeksa	Didmeninė prekyba	1 250
UAB KLP Transport	Krovininis kelių transportas	1 243
UAB Trasis	Krovininis kelių transportas	1 166

Šaltinis: Atvira SODRA duomenų bazė, (2023-01 duomenimis).

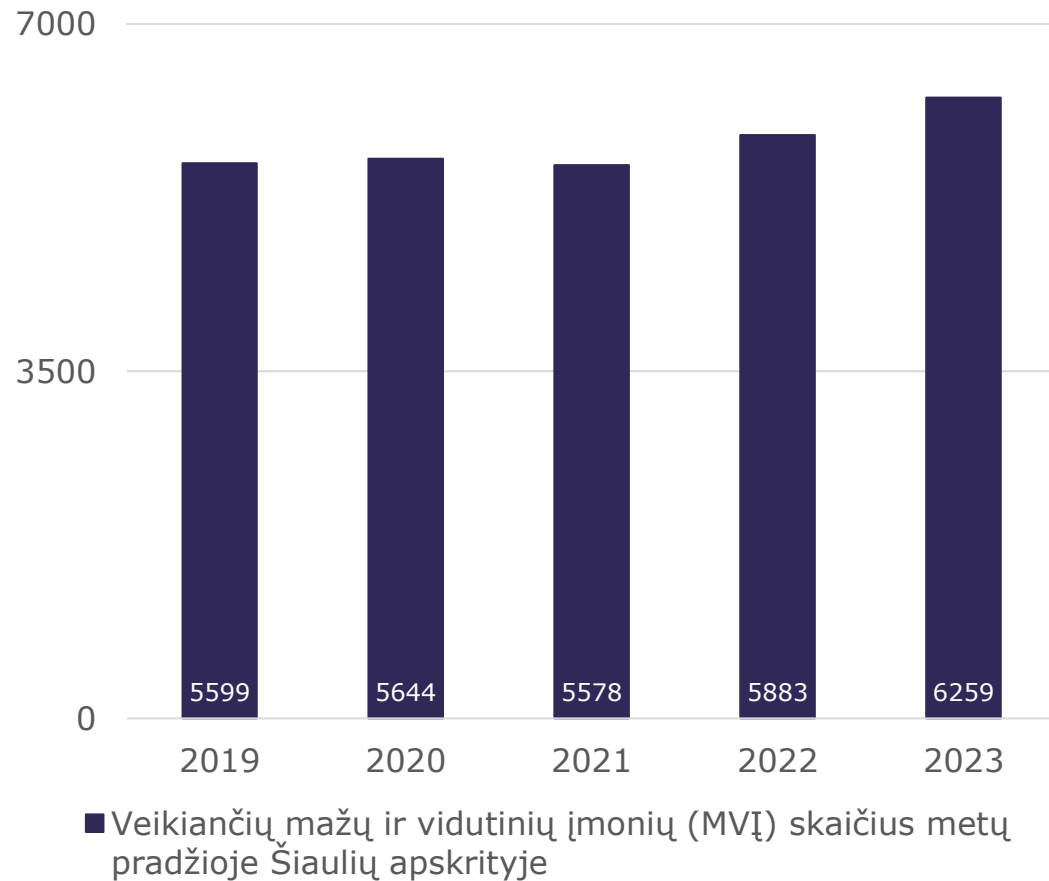
Mažos ir vidutinės įmonės (MVI)

MVĮ skaičius tiek apskrityje, tiek šalyje auga

Veikiančių MVĮ skaičius metų pradžioje, Šiaulių apskrityje vnt.

- 2023 m. pradžioje **99,4%** Šiaulių apskrityje veikiančių įmonių buvo mažos ir vidutinės įmonės.
- MVĮ skaičius siekė **6259** ir sudarė **6,3%** visų Lietuvoje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių.
- MVĮ skaičius per metus Šiaulių apskrityje **padidėjo 6,4%** (Lietuvoje – 8,0%).
- 2022 m. (pirmąkart nuo 2017m.) išregistruotų MVĮ skaičius viršijo įregistruotų asmenų skaičių (išregistruotų MVĮ buvo 177 daugiau negu įregistruotų).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

2022 m. Šiaulių apskrityje labiausiai augo pačių mažiausių įmonių skaičius

Šiaulių apskrities MVĮ pagal įmonių dydžio grupes, 2023 m. pradžioje

Darbuotojų skaičius	MVĮ skaičius	Dalis struktūroje	Metinis pokytis, %	Indėlis į MVĮ skaičiaus augimą
Viso	6259	100,0%	6,4%	6,4 p.p.
0–4 darbuotojai	4154	66,4%	8,4%	5,5 p.p.
5–9 darbuotojai	1001	16,0%	4,9%	0,8 p.p.
10–19 darbuotojų	531	8,5%	1,0%	0,1 p.p.
20–49 darbuotojai	383	6,1%	-0,3%	-0,0 p.p.
50–99 darbuotojai	133	2,1%	7,3%	0,2 p.p.
100–149 darbuotojai	31	0,5%	-18,4%	-0,1 p.p.
150–249 darbuotojai	26	0,4%	4,0%	0,0 p.p.

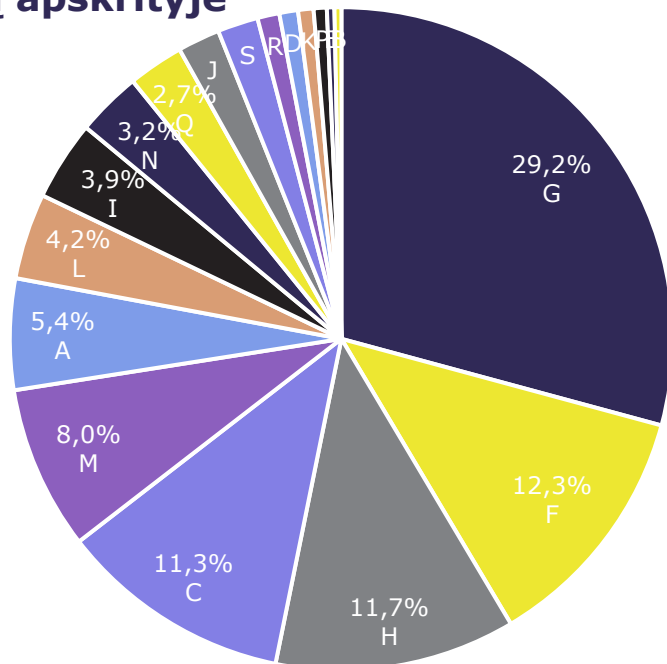
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

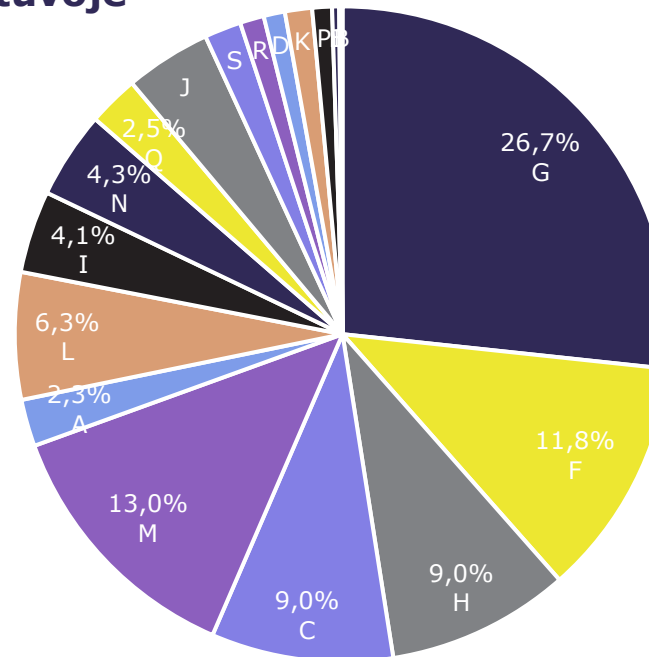
Šiaulių apskrityje daugiausiai MVĮ veikia didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje bei statybose

MVĮ pagal ekonomines veiklas Šiaulių apskrityje ir Lietuvoje, 2023 m. pradžioje

Šiaulių apskrityje

Lietuvoje

G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; F – Statyba; H - Transportas ir saugojimas; C - Apdirbamoji gamyba; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; L - Nekilnojamojo turto operacijos; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; Q - Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; J - Informacija ir ryšiai; S - Kita aptarnavimo veikla; R - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; D - Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas; K - Finansinė ir draudimo veikla; P – Švietimas; E - Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas; B - Kasyba ir karjerų eksploatavimas.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Šiaulių apskrities MVĮ struktūros palyginimas su šalies MVĮ struktūra pagal ekonomines veiklas

Šiaulių apskrityje **didesnę** santykinę dalį užima:

- žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (5,4% apskrityje vs 2,3% šalyje)
- transportas ir saugojimas (11,7% apskrityje vs 9,0% šalyje)
- didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas (29,2% apskrityje vs 26,7% šalyje)

Šiaulių apskrityje **mažesnę** santykinę dalį užima:

- profesinė, mokslinė ir techninė veikla (8,0% apskrityje vs 13,0% šalyje)
- informacija ir ryšiai (2,1% apskrityje vs 4,2% šalyje)
- nekilnojamojo turto operacijos (4,2% apskrityje vs 6,3% šalyje)

Šiaulių apskrities MVĮ struktūros pokyčiai

Per metus MVĮ skaičius labiausiai paaugo :

- Statybose (106 vnt. arba 16,0%)
- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (102 vnt. arba 5,9%)
- Apdirbamojoje gamyboje (42 vnt. arba 6,3%)

Per metus MVĮ skaičius sumažėjo:

- Finansinėje ir draudimo veikloje (8 vnt. arba -14,5%)
- Žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje (7 vnt. arba -2,0%)

Vidutiniu laikotarpiu (2019-2023 m. pradž.) MVĮ skaičius labiausiai augo:

- Statybose (219 vnt. arba po 8,8% kasmet)
- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (90 vnt. arba po 1,3% kasmet)
- Transporto ir saugojimo veikloje (71 vnt. arba po 2,6% kasmet)

Vidutiniu laikotarpiu (2019-2023 m. pradž.) MVĮ skaičius sumažėjo:

- Švietime (7 vnt. arba po -4,0% kasmet)
- Finansinėje ir draudimo veikloje (6 vnt. arba po -3,0% kasmet)
- Vandens tiekime, nuotekų valyme, atliekų tvarkyme ir regeneravime (4 vnt. arba po -3,9% kasmet)

Šiaulių apskrities savivaldybėse verslumo lygis žemesnis už šalies verslumo lygį (35,0)

Verslumo lygis Šiaulių apskrities savivaldybėse, 2023 m. pradžioje

Administracinė teritorija	Veikiančios MVĮ, tenkančios 1000 gyventojų, metų pradžioje, vnt.
Šiaulių m. sav.	30,9
Šiaulių r. sav.	25,1
Šiaulių apskritis	23,9
Kelmės r. sav.	18,8
Joniškio r. sav.	17,4
Radviliškio r. sav.	17,0
Pakruojo r. sav.	16,4
Akmenės r. sav.	16,1

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

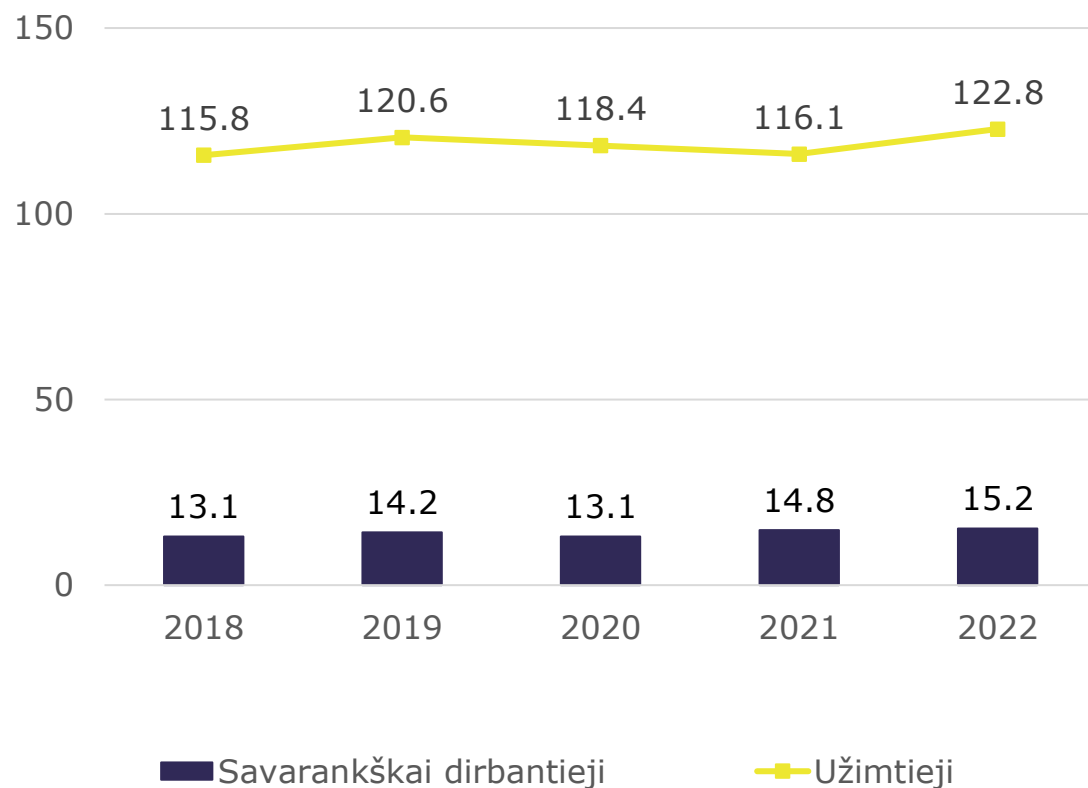

Fiziniai asmenys

≡ Savarankiškai dirbančiųjų skaičius viršija priešpandeminį lygį

Savarankiškai dirbančiųjų ir užimtųjų skaičius Šiaulių apskrityje, tūkst.

- 2022 m. Šiaulių apskrityje buvo **15,2 tūkst.** savarankiškai dirbančiųjų asmenų (**9,2%** visų savarankiškai dirbančiųjų Lietuvoje).
- Savarankiškai dirbančiųjų skaičius 2022 m. per metus **padidėjo 400 asmenų** arba **2,7%**. (Lietuvoje savarankiškai dirbančiųjų skaičius padidėjo 14,9 tūkst. arba 9,9%).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo 2018 m. iki 2022 m., Šiaulių apskrityje savarankiškai dirbančiųjų skaičius **išaugo 2,1 tūkst.** asmenų (arba vidutiniškai **po 3,8%** kasmet). (Lietuvoje jų skaičius paaugo 15,7 tūkst. arba vidutiniškai po 2,5% kasmet).

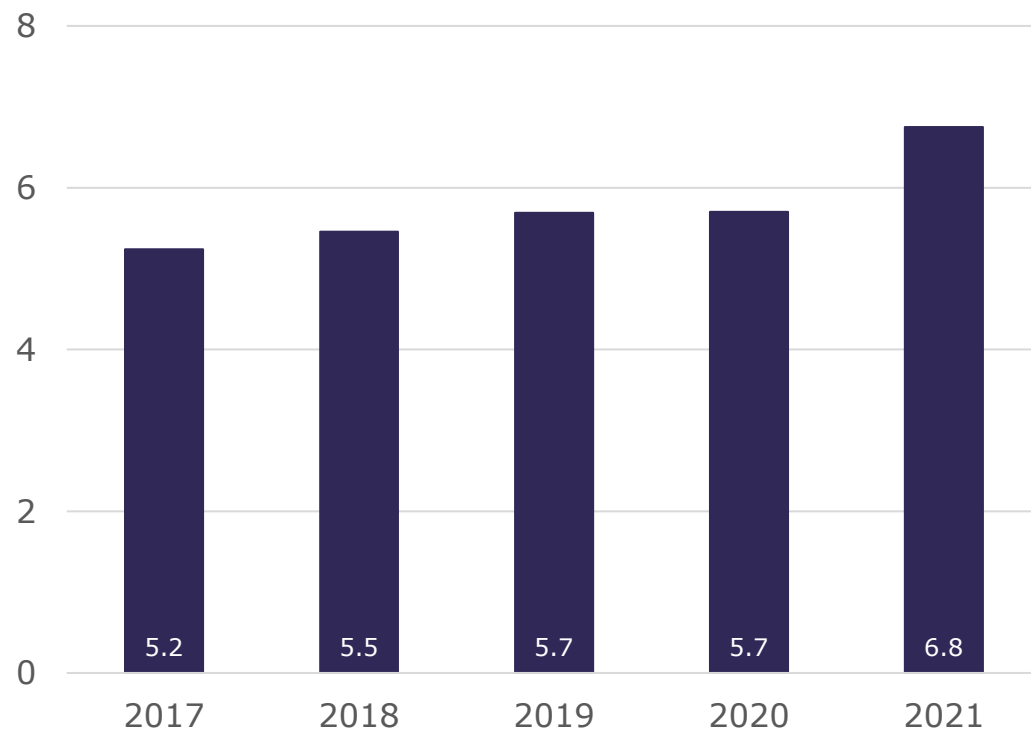
Apyvarta

Įmonių apyvarta Šiaulių apskrityje sudarė 6% Lietuvos įmonių apyvartos

Juridinių vienetų (nefinansų įmonių) apyvarta, mlrd. Eur.

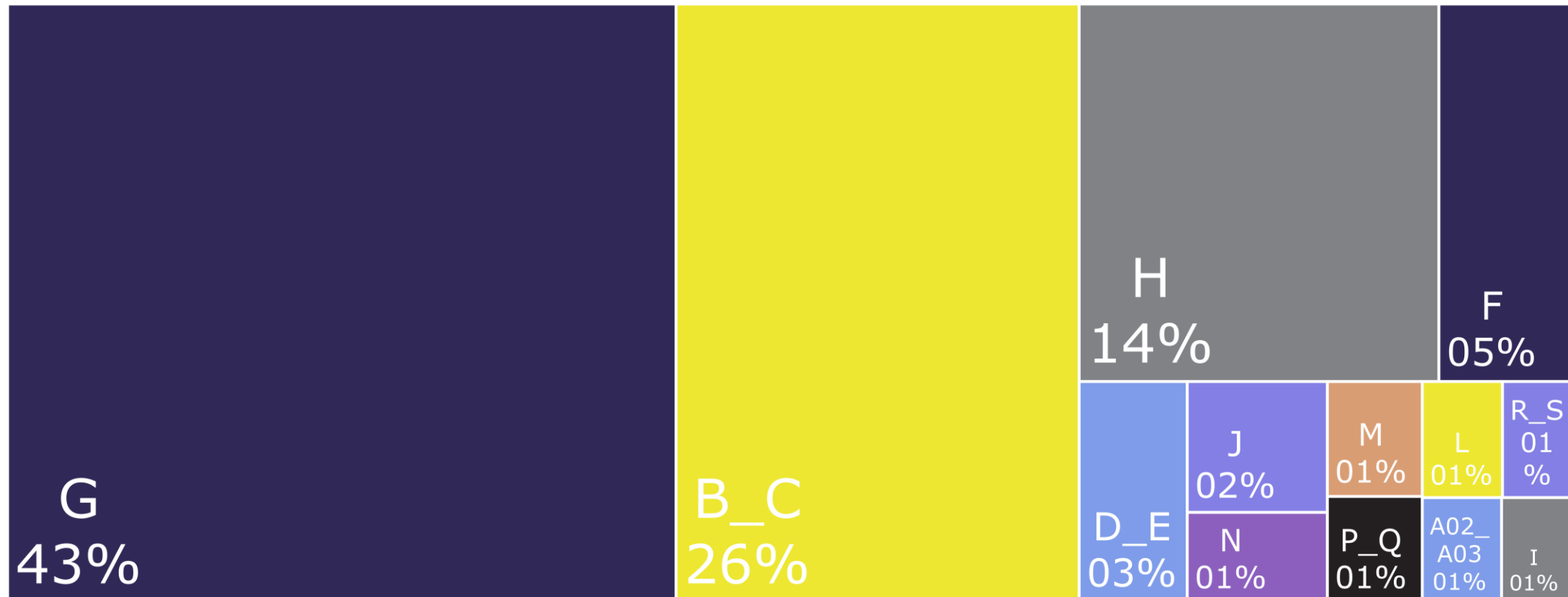
■ Apyvarta Šiaulių apskrityje, mlrd. EUR

- Įmonių apyvarta Šiaulių apskrityje 2021 m. siekė **6,8 mlrd. Eur** ir sudarė **5,5%** nuo visos Lietuvos įmonių apyvartos
- Per metus apyvarta Šiaulių apskrityje **išaugo 1,1 mlrd. Eur** arba **18,4%** (*Lietuvoje augo 24,0%*).
- Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta **padidėjo 1,5 mlrd. Eur** arba **po 6,5%** kasmet (*Lietuvoje augo po 9,2% kasmet*).

43% apyvartos Šiaulių apskrityje sukuria prekybinės įmonės

Apyvarta pagal ekonominės veiklos rūšis Šiaulių apskrityje, 2021 m.

G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; H - Transportas ir saugojimas; F - Statyba; D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; J - Informacija ir ryšiai; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; L - Nekilnojamojo turto operacijos; R_S - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla; A02_A03 - Miškininkystė ir žuvininkystė; I - Apgyvadinimo ir maitinimo paslaugų veikla.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Šiaulių apskrities įmonių apyvartos pokyčiai

Per metus apyvarta labiausiai augo:

- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (491,0 mln. Eur arba 20,6%)
- Kasyboje ir karjerų eksploatavime, apdirbamojoje gamyboje (277,5 mln. Eur arba 19,0%)
- Transporto ir saugojimo sektoriuje (152,1 mln. Eur arba 18,4%)

Per metus apyvarta sumažėjo:

- Administracinėje ir aptarnavimo veikloje (13,5 mln. Eur arba -13,0%)
- Meninėje, pramoginėje ir poilsio organizavimo veikloje, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisyme, kitoje aptarnavimo veikloje (2,2 mln. Eur arba -3,5%)

Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta labiausiai augo:

- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (586,8 mln. Eur arba po 5,9% kasmet)
- Kasyboje ir karjerų eksploatavime, apdirbamojoje gamyboje (536,5 mln. Eur arba po 9,7% kasmet)
- Transporto ir saugojimo sektoriuje (187,2 mlrd. Eur arba po 5,5% kasmet)

Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta sumažėjo:

- Meninėje, pramoginėje ir poilsio organizavimo veikloje, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisyme, kitoje aptarnavimo veikloje (21,1 mln. Eur arba po -7,2% kasmet)

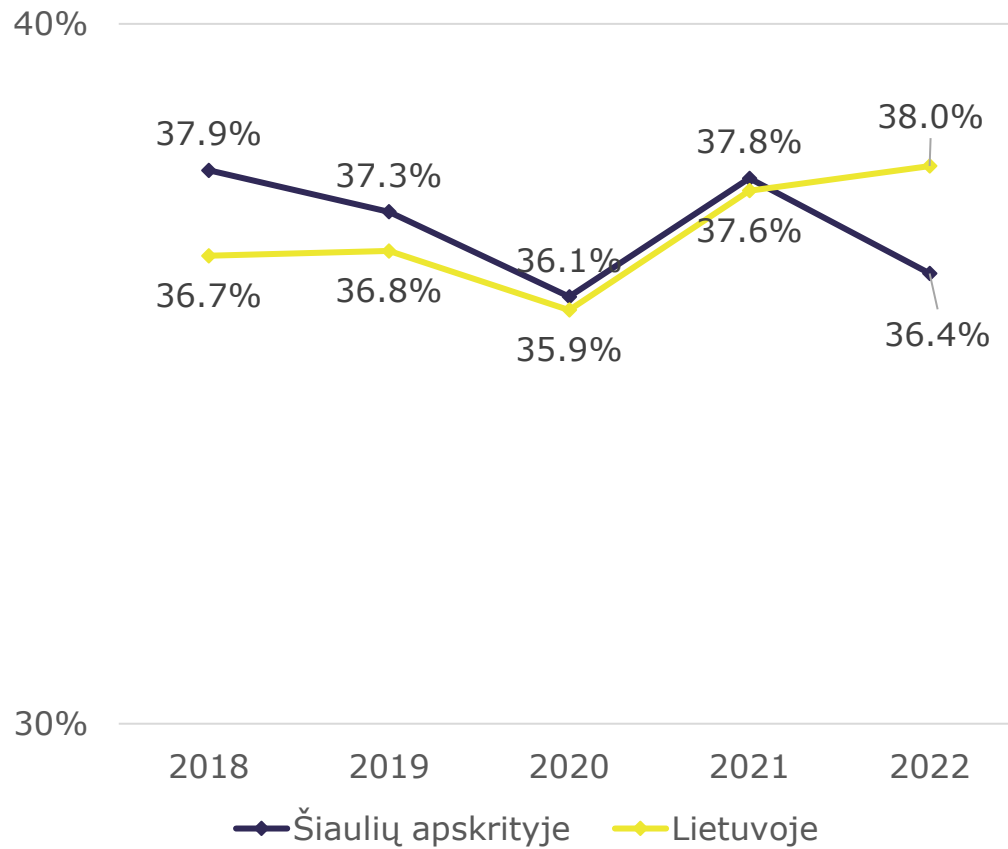
Eksporto struktūra

Šiaulių apskrities ekonomika vis silpniau priklauso nuo eksporto – auga vidaus rinką aptarnaujantis paslaugų sektorius

Eksporto intensyvumas 2022 m., %

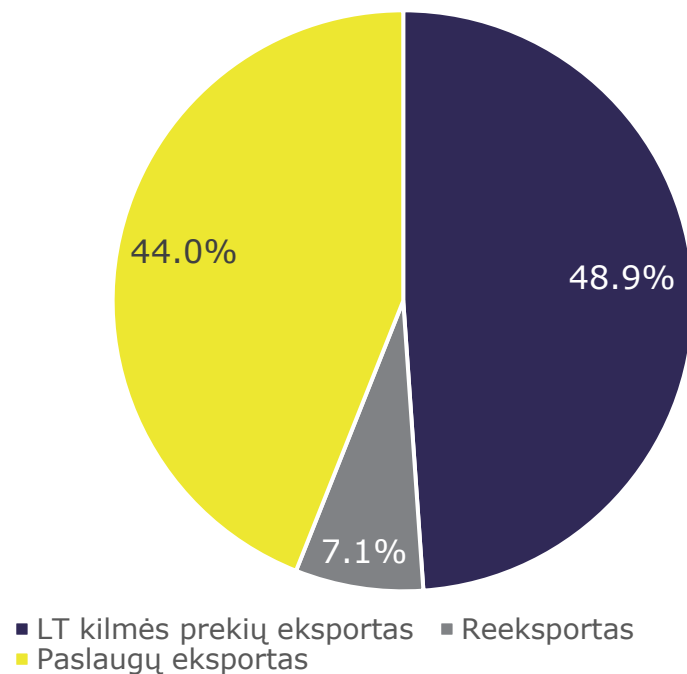
- 2022 m. bendra **prekių ir paslaugų eksporto** vertė sudarė **36,4%** Šiaulių apskrities įmonių pardavimų vertės.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Beveik pusę Šiaulių apskrities įmonių eksporto sudaro paslaugų eksportas

Šiaulių apskrities įmonių eksporto vertės struktūra 2022 m. (pagal PVM deklaracijų duomenis)

- **56,0%** įmonių eksporto vertės sudarė prekių eksportas.
- Iš jų **48,9%** teko **lietuviškos kilmės** prekių eksportui, o **7,1%** - prekių **reeksportui**.
- Lietuvoje tuo pačiu laikotarpiu prekių eksportas sudarė 56,1%, 38,7% teko lietuviškos kilmės prekių eksportui, 17,4% reeksportui.
- **44,0%** Šiaulių apskrities įmonių eksporto vertės sudarė **paslaugų sektorius** (Lietuvoje – 43,9%).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

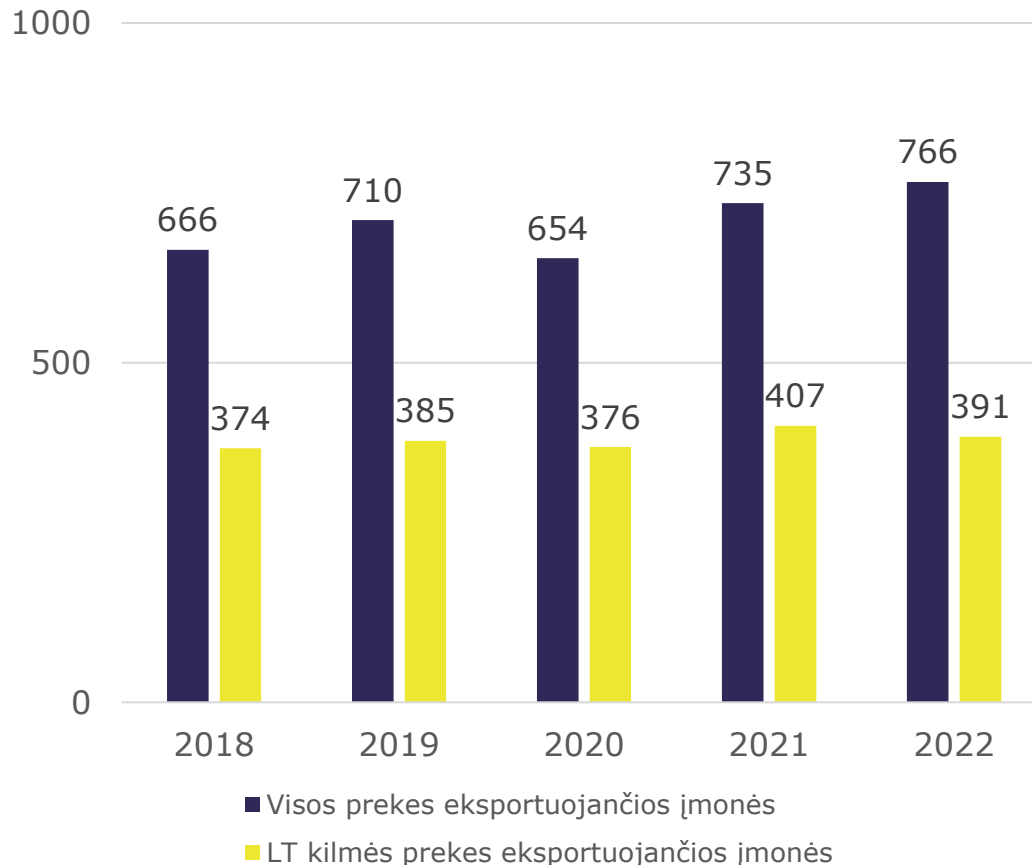
Prekių eksportas

Šiaulių apskrityje veikia 7% prekes eksportuojančių šalies įmonių

Prekes eksportuojančių įmonių skaičius Šiaulių apskrityje, vnt.

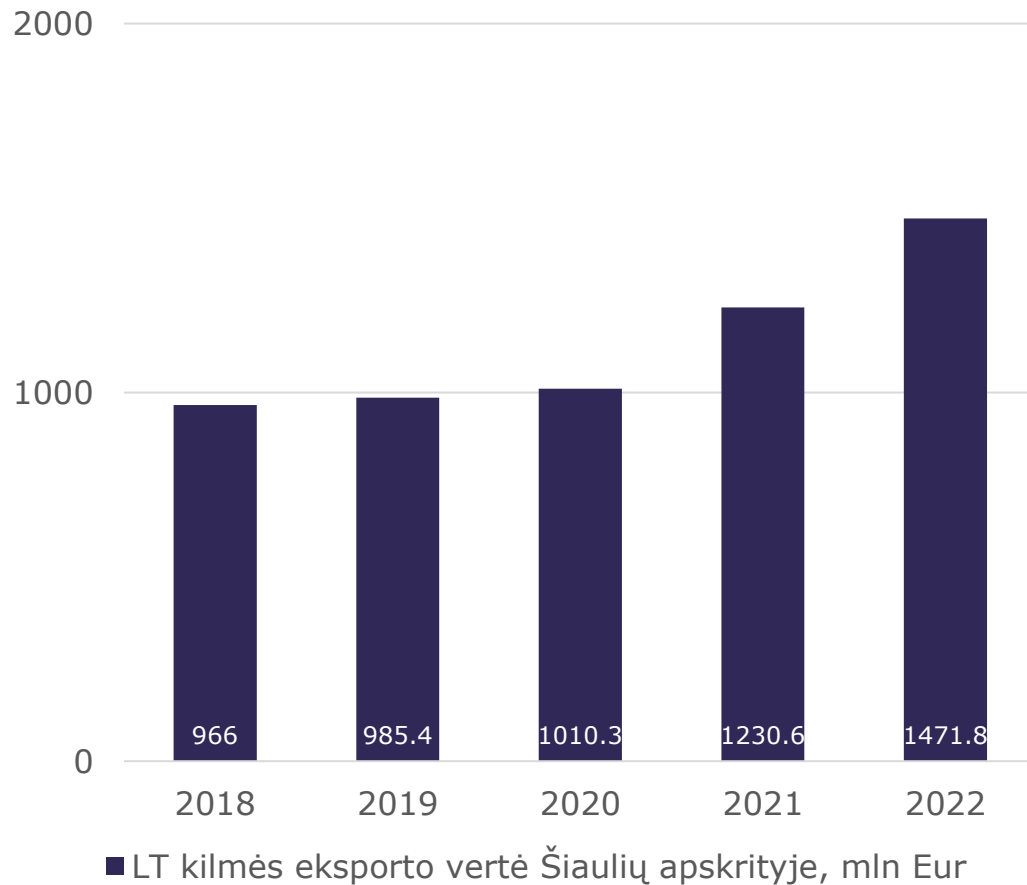

- Šiaulių apskrityje prekes eksportuojančių įmonių skaičius siekė **766**, tai sudarė **6,7%** visų Lietuvos eksportuojančių įmonių.
- Per metus bendras eksportuojančių įmonių skaičius **paaugo** 31 įmone arba **4,2%**, vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) **paaugo** 100 įmonių arba po **3,6%** kasmet. Lietuvoje augo 3,8%.
- **391** įmonė arba **51,0%** visų apskrities eksportuojančių įmonių vykdė lietuviškos kilmės prekių eksportą. Šis skaičius sudarė **7,3%** visų lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių.
- Per metus lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių skaičius mažėjo visose apskrityse. Šiaulių apskrityje **sumažėjo 3,9%**, vidutiniu laikotarpiu **augo po 1,1%** kasmet (tiek pat, kiek vidutiniškai Lietuvoje (po 1,1% kasmet)).
- Lietuviškos kilmės prekes eksportuojančios įmonės 2022 m. generavo **beveik visą** (apie 87%) Šiaulių apskrities eksporto vertės. Tai sudarė **5,4%** visos lietuviškų prekių eksporto vertės Lietuvoje.

Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė Šiaulių apskrityje per metus padidėjo 20%

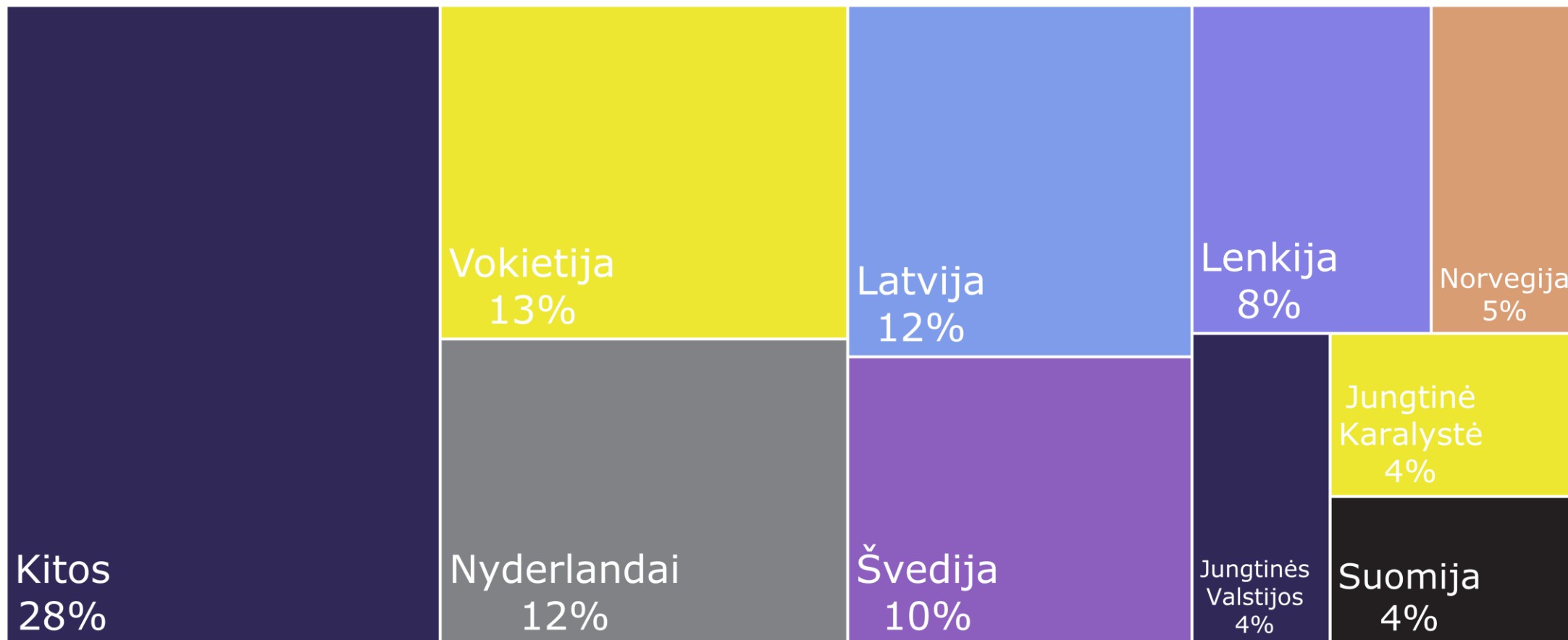
Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Šiaulių apskrities, mln. Eur

- Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė Šiaulių apskrityje siekė **1,5 mlrd. Eur** ir sudarė **5,4%** visos lietuviškų prekių eksporto vertės Lietuvoje.
- 2022 m. per metus eksporto vertė **išaugo 241,2 mln. Eur** arba **19,6%** (Lietuvoje 26,7%).
- Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) **išaugo 505,8 mln. Eur** arba **po 11,1%** kasmet (Lietuvoje po 12,0% kasmet).

≡ Vokietija, Nyderlandai ir Latvija – pagrindinės Šiaulių apskrities įmonių eksporto partnerės

Pagrindinės eksporto partnerės Šiaulių apskrityje, 2022 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

ES - pagrindinė eksporto rinka

- Pagrindinė (**78,8%**) eksporto rinka – **ES-27**.
- Pagrindinės **ne ES** partnerės:
 - **Norvegija** (72,8 mln. Eur arba 4,9%)
 - **Jungtinės Valstijos** (62,9 mln. Eur arba 4,3%)
 - **Jungtinė Karalystė** (60,2 mln. Eur arba 4,1%)
 - **Australija** (18,1 mln. Eur arba 1,2%)
 - **Meksika** (11,2 mln. Eur arba 0,8%)

Eksportas labiausiai augo į:

- Vokietiją (44,4 mln. Eur arba 28,8%)
- Nyderlandus (40,7 mln. Eur arba 28,8%)
- Latviją (38,9 mln. Eur arba 28,3%)

Eksportas labiausiai mažėjo į:

- Rusiją (10,3 mln. Eur arba 61,4%)
- Indiją (7,7 mln. Eur arba 64,2%)
- Kiniją (5,8 mln. Eur arba 71,7%)

Eksportas pagal prekių grupes Šiaulių apskrityje, 2022 m.

Didžiausią lietuviškos kilmės prekių eksporto dalį sudarė:

- **Baldai** (24,0%)
- **Mediena** ir medienos dirbiniai, medžio anglis (16,1%)
- **Antžeminio transporto priemonės**, jų dalys ir reikmenys (12,0%)

Sparčiausiai lietuviškos kilmės eksportas augo:

- **Medienos** ir medienos dirbinių, medžio anglių (62,2 mln. Eur arba 35,7%)
- **Antžeminio transporto priemonių**, jų dalių ir reikmenų (45,5 mln. Eur arba 34,9%)
- **Plastikų** ir jų dirbinių (27,0 mln. Eur arba 24,4%)

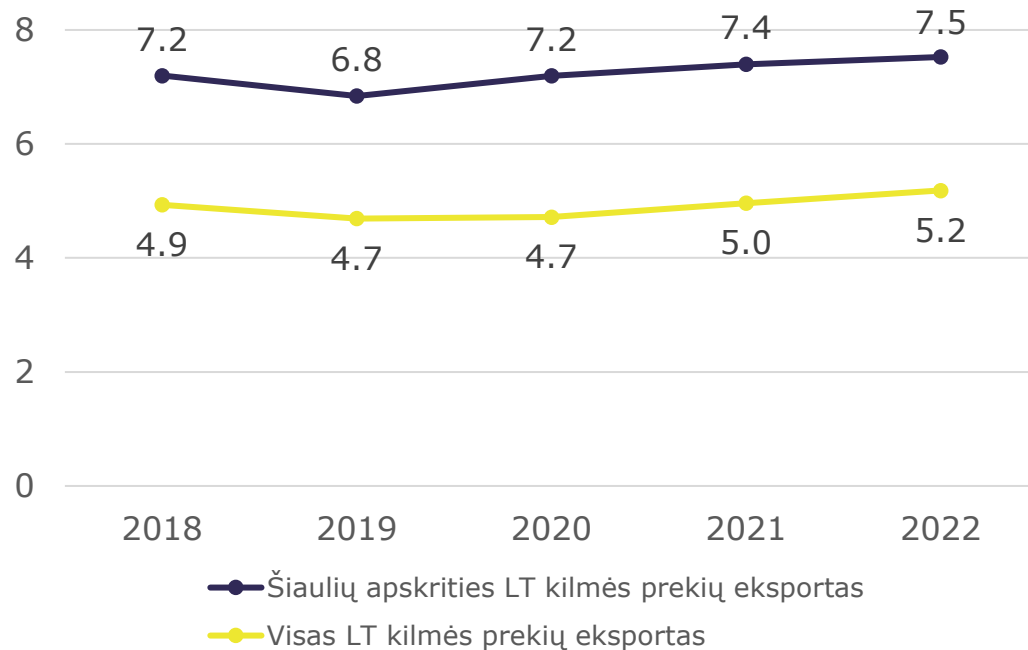
Labiausiai lietuviškos kilmės eksportas mažėjo:

- **Kailių** ir jų dirbinių (6,5 mln. Eur arba 44,9%)
- Dirbinių iš **akmens, gipso, cemento** ir pan. (5,7 mln. Eur arba 14,7%)
- **Geležies ir plieno** (3,74 mln. Eur arba 59,3%)

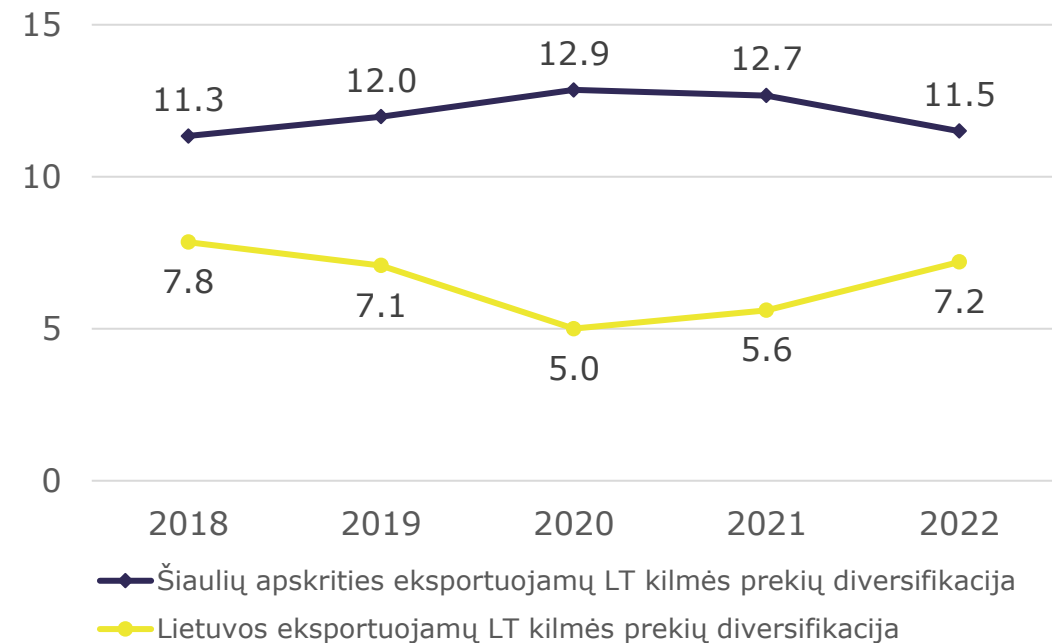

HHI* vertė parodo pakankamai gerai diversifikuotas tiek eksportuojamas prekes, tiek jų realizavimo rinkas.

Lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkų diversifikacija, %

Lietuviškos kilmės prekių diversifikacija, %

*HHI - Herfindahl-Hirschman indeksas plačiai naudojamas įvertinti rinkos diversifikaciją ir konkurencingumą, dažnai naudojamas prieš ar po įmonių įsigijimų ir susijungimų. Kuo rodiklio vertė arčiau 0, tuo didesnė eksporto diversifikacija.

Žemiau 0,01 (arba <1% (arba 100 taškų) – labai konkurencinga rinka/pramonė

Žemiau 0,15 (arba <15%, 1500 taškų) – nekoncentruota rinka/pramonė

Tarp 0,15 ir 0,25 (15%-25%, 1500-2500) – vidutinė rinkos/pramonės koncentracija

Virš 0,25 (> 25% arba 2500 taškų) – aukšta rinkos/pramonės koncentracija

Apibendrinimas

- Šiaulių apskritis yra ketvirta didžiausia Lietuvoje, tačiau sudaro tik 7 proc. BVP. Teritoriškai ir pagal užimtų gyventojų skaičių apskrities dalis yra didesnė. Tai gali rodyti nepilnai išnaudojamą ekonominį potencialą.
- Ekonominio potencialo silpnėjimą rodo ir pastebimas investicijų mažėjimas pastaruoju laikotarpiu:
 - TUI beveik nebeaugo ir taip didėjo Šiaulių apskrities atotrūkis tiek nuo pirmaujančių apskričių, tiek ir nuo bendro Lietuvos vidurkio.
 - Materialinės investicijos taip pat mažėjo. Didžiausia mažėjimo tendencija pastebėta valstybiniame sektoriuje. Nors privačiame sektoriuje tendencijos palankesnės, tačiau tai rodo mažėjantį bendrą finansinių įplaukų į apskrities ekonomiką mastą.
- Didžiausias produktyvumas pastebimas IRT sektoriuje (tai atspindi visos šalies tendenciją). Tačiau šio sektoriaus dalis Šiaulių apskrityje yra santykinai mažesnė nei šalies vidurkis. Tai iš dalies gali lemti ir lėtesnį ekonomikos augimą apskrityje, nes IRT produktyvumo augimo tempai taip pat yra vieni didžiausių Lietuvoje.
- Pastebima apskrities specializacija transporto ir saugojimo veikloje. Čia daugiausiai ir investuojama, kuriasi santykinai daugiau įmonių. Tai lemia ir didesnę apskrities orientaciją į paslaugų eksportą. Tačiau ir šioje veikloje produktyvumas atsilieka nuo šalies vidurkio.

www.inovacijuagentura.lt